

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/143/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5710205913
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5710205913.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobkyne: PhDr. K. J., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: WERNER & Co. s.r.o., so sídlom Bratislava, Žltá 2/F, IČO: 36 869 643, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a iné, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/177/2012-381 zo dňa 31. októbra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., VI. a VII. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a V. **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

Žalobkyni **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, zo dňa 8.4.2010, sp. zn. SR 12177/09, v celom rozsahu. Zároveň odložil vykonateľnosť uvedeného rozhodcovského rozsudku a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni finančné zadostučinenie vo výške 200 €. Vo zvyšnej časti žalobu žalobkyne zamietol. Návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. Žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a žalovaného zaviazal zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 331,50 €. Konštatoval, že žalobkyňa podala žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote, keď rozhodcovský rozsudok jej bol doručený dňa 19.4.2010 a žalobu na súde podala dňa 19.5.2010. Pokiaľ v zmluve o úvere ako účel poskytnutia finančných prostriedkov bol označený výkon podnikania, žalobkyňa uvedené poprela, že dané označenie bolo vykonané zástupcom žalovaného v snahe vyhnúť sa predpisom slúžiacim na ochranu spotrebiteľa. Žalovaný tieto tvrdenia žalobkyne popieral a poukázal na skoršie rozhodnutie súdu v obdobnej veci sp. zn. 7C/302/2010, v ktorom dospel súd k záveru, že žalobkyňa opakovane ako podnikateľka vystupovala pri úveroch, čo bolo jasne vyznačené v zmluvách o úvere. Súd prvej inštancie konštatoval, že pri rozhodovaní o žalobe je vždy potrebné zohľadniť špecifiká tej, ktorej prejednávanej veci a pokiaľ žalobkyňa uzatvorila so žalovaným viacero zmlúv o úvere, každú jednu je potrebné posudzovať individuálne. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (žalovaný), pričom, ak nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté. V danom prípade žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal nespotebiteľský charakter zmluvy spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné pochybnosti. Odkaz na iné rozhodnutie v obdobnej veci je nepostačujúci. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí

výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Poukázal na to, že v exekučnom konaní začatom na základe napadnutého rozhodcovského rozsudku odvolací súd ustálil, že právny vzťah založený zmluvou o úvere zo dňa 30.9.2008 podlieha režimu spotrebiteľského práva. S uvedeným názorom sa stotožnil a má za to, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Obsah zmluvy zjavne nesvedčí o tom, že by jej uzatvoreniu predchádzali rokovania typické pre uzatváranie zmlúv medzi podnikateľmi. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalovaného, že rozhodujúcim je len označenie použitia poskytnutých prostriedkov bez ohľadu na to, na aký skutočný účel boli použité. Je potrebné uplatniť výklad v zmysle § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t.j. výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil, teda v tomto prípade žalovaného (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07). Vzhľadom na to, že vzťah medzi sporovými stranami bol založený na základe spotrebiteľského právneho vzťahu, rozhodcovská zmluva/doložka nebola individuálne dojednaná, čo má za následok jej neplatnosť a rozhodcovský súd nemal právomoc vec prejednať a rozhodnúť. Žalobkyňa nemala možnosť oboznámiť sa s rozhodcovskou doložkou obsiahnutou v zmluve, vo všeobecných podmienkach a ovplyvniť jej obsah. Žalovaný nepreukázal opak a ani nenavrhol vykonanie ďalších dôkazov na vyvrátenie tvrdení žalobkyne. Napriek zdanlivej možnosti výberu medzi konaním na rozhodcovskom súde a všeobecnom súde, uzatvorená rozhodcovská zmluva reálne neumožňuje spotrebiteľovi vybrať, resp. rozhodnúť o súde, ktorý bude jeho spory s dodávateľom prejednávať. V prípade, že dodávateľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, ukladá spotrebiteľovi povinnosť podrobiť sa konaniu na rozhodcovskom súde a nedáva mu možnosť výberu. Dojednanie je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Rozhodcovská doložka je navyše obsiahnutá len vo všeobecných podmienkach, čo v súlade s ustálenou judikatúrou nemožno považovať za individuálne dojednanie. Takáto rozhodcovská zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom a rozhodcovský súd nemal právo konať vo veci a ním vydaný rozsudok je nulitným právnym aktom, ktorý nespôsobuje právne účinky.

2. Rovnako vyhovel aj návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku, nakoľko mal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobkyňa sú naďalej vykonávané zrážky z dôchodku a je pokračované vo výkone exekúcie a tým je postihnutá majetková sféra žalobkyne. V exekučnom konaní nebolo doposiaľ rozhodnuté o návrhu na odklad a zastavenie exekúcie. Má za to, že je daný právny základ nároku žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie. V konaní bolo konštatované porušenie jej práva v rozhodcovskom konaní. Bol postihnutý jej majetok na základe neplatného exekučného titulu. Za existujúcej skutkovej a právnej situácie je podstatné, že v prejednávanej veci bolo konštatované porušenie práva žalobkyne a porušenie povinnosti žalovaného. Nevyžaduje sa, aby žalobkyňa svoj nárok uplatňovala v ďalšom samostatnom konaní, ktoré by bolo začaté po právoplatnom skončení tohto konania. Voľnou úvahou zohľadňujúc individualitu a špecifiká riešených vecných otázok v danom spore určil výšku primeraného finančného zadostučinenia vo výške 200 € a v prevyšujúcej časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia súd žalobu zamietol.

3. Návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, nakoľko tento nebol dôvodný. V exekučnom konaní sa riešila otázka posúdenia, či zmluvný vzťah medzi stranami sporu je potrebné posúdiť ako spotrebiteľský alebo obchodnoprávny, ktorá má zásadný význam pre rozhodnutie v merite veci. Uvedená otázka bola s konečnou platnosťou vyriešená rozhodnutím Krajského súdu v Žiline. Rozhodnutie o návrhu žalobkyne na zastavenie a odklad exekúcie nie je pre meritórne rozhodnutie v tejto veci tak významné, aby bolo nevyhnutné konanie prerušiť, a to aj s prihliadnutím na prebiehajúcu dĺžku konania.

4. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), keď žalovaná mala v konaní plný úspech.

5. Žalovaného zároveň v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku spojeného s podaním žaloby.

6. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný voči všetkým výrokom rozsudku okrem výroku IV. Vo vzťahu k výroku zrušenia rozhodcovského rozsudku súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navyiac, súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s vlastnou predchádzajúcou rozhodovacou praxou týkajúcou sa toho istého žalobcu a toho istého žalovaného,

čím zmenil judikatúru v neprospech žalovaného. Rozsudok oprel len o skoršie rozhodnutie exekučného odvolacieho súdu, ktoré posúdilo právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský vzťah, a to navyše bez toho, že by išlo o rozhodnutie konečného charakteru, keď len zrušilo rozhodnutie exekučného súdu prvej inštancie. Svoju argumentáciu o absencii spotrebiteľského vzťahu a o dôkaznom bremene podporuje rozhodnutiami všeobecných súdov, ktoré sa špecificky týkajú žalovaného a ním uzatváraných zmlúv, ktoré rozhodli diametrálne odlišným spôsobom ako v súdnej veci - Krajský súd v Banskej Bystrici č.k. 12Co/56/2015-294, sp. zn. 15Co/178/2016, Krajský súd v Prešove sp. zn. 9Co/123/2013, Krajský súd v Bratislave sp. zn. 3Cob/333/2016, č.k. 9Co/426/2013-237, Krajský súd v Žiline sp. zn. 7Co/208/2013, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2014, rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2234/10, I. ÚS 428/06, z ktorých rozhodnutí citoval podstatnú časť vo svojom odvolaní. Zo súdnej zmluvy o úvere, ale aj žiadosti o poskytnutie úveru vyplýva identifikácia žalobcu prednostne ako podnikateľa. Okrem toho zmluva o úvere obsahuje na samostatnom mieste výslovné vyhlásenie žalobcu, že poskytnutý úver je na účely výkonu jeho podnikania. V prípade žalobcu použil špeciálnu zmluvnú dokumentáciu určenú len podnikateľom. Vyplýva to predovšetkým z obsahu formuláru, ktorý umožňuje jeho vyplnenie podnikateľom.

Zároveň preukázal, že v čase uzavretia zmluvy o úvere žalobca mal skutočne podnikateľský status a svoje podnikanie vykonával. Treba zdôrazniť, že medzi stranami sporu bola už zavedená opakovaná zmluvná prax a v jej rámci sa v rámci viacerých zmlúv žalobca identifikoval ako podnikateľ. Naproti tomu žalobca nepreukázal tvrdenia o skutočnom účele použitia úveru ničím a ním uvádzané skutočnosti iba tvrdil a nepreukázal, čím práve on (a nie žalovaný) neunesol dôkazné bremeno. Okrem toho, súd prvej inštancie vec aj nesprávne právne kvalifikoval, keď v bode 22 odôvodnenia rozsudku citoval ako právny základ pre zrušenie rozhodcovského rozsudku § 40 ods. 1 písm. j) zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov. No z bodu 23. odôvodnenia rozsudku je zrejme, že súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky, čo je dôvod na zrušenie podľa § 40 ods. 1 písm. c) citovaného zákona. Súd prvej inštancie teda aplikoval vo veci nesprávny právny základ pre zrušenie rozhodcovského rozsudku a tento zrušil úplne z iného dôvodu, čím učinil rozsudok neprípustne vnútorne rozporným. Je teda zrejme, že súd prvej inštancie nesprávne priznal žalobcovi spotrebiteľskú ochranu, neprípustne posúdil neunesenie dôkazného bremena na strane žalovaného a vyvodil vo veci nesprávne skutkové závery, pričom rozhodol neprípustne spôsobom negujúcim jeho vlastnú rozhodovaciu prax vo veci tých istých strán sporu a navyše čo do odôvodnenia rozsudku vnútorne rozporne. Pokiaľ ide o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, je toho názoru, že postup súdu prvej inštancie nebol čo do dodržania procesného postupu a právneho posúdenia veci správny, pretože podľa jeho názoru nie je prípustné, aby súd prvej inštancie v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku súčasne v jednom rozhodnutí rozhodol vo veci predbežne vo forme odkladu vykonateľnosti, ako aj meritórne vo forme zrušenia rozhodcovského rozsudku. K priznanému primeranému finančnému zadosťučineniu súd prvej inštancie konštatoval len porušenie práva žalobcu v rozhodcovskom konaní a postihnutie jej majetku v exekučnom konaní. Opomenul však, že o rozhodcovskom rozsudku rozhodol rozhodcovský súd a nie žalobca. Bolo totiž vecou rozhodcovského súdu a nie žalovaného, posúdiť vlastnú právomoc a platnosť rozhodcovskej doložky. To isté platí o exekučnom konaní. Preto neprivedol žalobcovi žiadnu ujmu, ale sa len domáhal ochrany svojho práva na orgáne ochrany práva v zmysle právnych predpisov, ktorý vo veci rozhodol, exekučný súd jeho rozhodnutie akceptoval ako súladné s právom a exekútor na základe poverenia exekučného súdu vo veci vykonával exekúciu. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov č.k. 12C/101/2012-36. Zároveň žalobca nepreukázal, že by mu vznikla taká ujma, ktorá by zastávala nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a súd prvej inštancie navyše žiadnym spôsobom nezodôvodnil konkrétnu výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. V tejto súvislosti citoval viaceré rozhodnutia iných súdov, ako Okresného súdu v Trnave č.k. 19C/27/2011-305, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/69/2016, Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/210/2012-276. Navyše súd prvej inštancie bez akéhokoľvek zdôvodnenia uvádza, že nevyžaduje sa, aby žalobkyňa svoj nárok uplatňovala v ďalšom samostatnom konaní. Zo súdnej judikatúry je potrebné však vyvodiť opačný záver, a to v podobe existencie právoplatného rozsudku ako podmienky pre podanie žaloby o poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia. Vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu možno namietat nedostatočné odôvodnenie rozsudku, nesprávne skutkové závery a nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, prípade navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného súhlasí so zrušením rozhodcovského rozsudku a predložila k odvolaniu listinné dôkazy ohľadne uzatvorenia zmluvy o úvere a uviedla, že úver bol použitý na vyplatenie iného úveru, o čom pripája dve kópie výpisov zo Slovenskej sporiteľne zo dňa, keď bol úver poskytnutý. Taktiež súhlasí s odložením vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, napriek tomu, že nebolo ešte právoplatne rozhodnuté v exekučnom konaní. Od 31.10.2018 sa zmenil jej zdravotný stav, ktorý bol prehodnotený posudkovou komisiou a do tohto dátumu poberala čiastočný invalidný dôchodok v rozsahu 60 %. Následne, na základe zhoršeného zdravotného stavu jej bol priznaný plný invalidný dôchodok a sociálna poisťovňa jej doručila oznámenie o výplate dôchodku po ukončení vykonania splátok. Bolo jej oznámené, že od 10.2.2019 prestanú vykonávať zážky z invalidného dôchodku, ktoré vykonávali na základe príkazu č. EX 702/2017 z 8.10.2010. Exekúcia bola vyplatená. Naďalej jej plynie zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti a má zablokované dva účty exekútorom. Pokiaľ sa týka primeraného finančného zadostučinenia, pripojila číslo účtu, kde jej má byť uvedené finančné zadostučinenie uhradené.

8. Žalovaný v replike uvádza, že žalobca vo vyjadrení k odvolaniu len opisuje výrok rozsudku a odôvodnenie rozsudku a následne len všeobecne vyjadruje súhlas so zrušením rozhodcovského rozsudku a opisuje listiny, ktoré k vyjadreniu prikladá. Vo zvyšku poukazuje na zmenu svojho zdravotného stavu a na ukončenie vykonávania zážok z invalidného dôchodku. Preto vyjadrenie žalobcu je nezrozumiteľné a z obsahu vyjadrenia žalobcu totiž nevyplýva, že by sa vyjadroval k odvolaniu žalovaného. K predkladaným listinným dôkazom namieta ich oneskorené predloženie v podobe neprípustných novôt v odvolacom konaní podľa § 366 CSP. Poukázal opäť na obsah svojho odvolania.

9. Žalobkyňa v duplike vo vzťahu k rozhodcovskej doložke ako neprijateľnej zmluvnej podmienky poukázala na to, že Slovenská republika svoj záväzok voči Európskej únii poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, si plní prostredníctvom viacerých zákonov, medzi inými Občianskym zákonníkom, kde v § 53 ods. 5 zakotvuje, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, ale aj zákonom o rozhodcovskom konaní, v ktorom ukladá exekučnému súdu aj v štádiu exekučného konania skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaviť. Skúmanie obsahu rozhodcovského rozsudku musí predchádzať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorá sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. V tomto prípade nebolo umožnené skúmanie obsahu rozhodcovského rozsudku, ktorý ihneď nasledoval po ukončení mediálneho konania, napriek tomu, že pred ukončením mediácie bola požadovaná suma 1.712,80 € uhradená. Zároveň bolo listom žalovaného zo dňa 25.5.2009 zaslané oznámenie o splatení úveru zo zmluvy v plnej výške. Ak je rozhodcovská zmluva neplatná, rozhodcovský rozsudok nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom. Dohoda zmluvných strán o tom, že majetkové spory vzniknuté zo zmluvy bude rozhodovať len rozhodcovský súd (rozhodca) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, priečiacou sa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, preto je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Rovnako k odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku cituje rôzne rozhodnutia iných všeobecných súdov. Vo vzťahu k primeranému finančnému zadostučineniu poukázala na rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 21.12.2016 v spojených veciach C-154/15, C-307/15 a C-308/15, v ktorom rozhodol, že článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej judikatúre, ktorá časovo obmedzuje reštitučné účinky súvisiace so súdnym určením nekalej povahy podmienky v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice, ktorú obsahuje spotrebiteľská zmluva uzavretá s predajcom alebo obchodníkom, len na sumy, ktoré boli neoprávnene zaplatené podľa tejto podmienky po vyhlásení súdneho rozhodnutia, ktorým bola určená táto nekalá povaha. Pokiaľ ide o dôkazné bremeno o preukazovaní spotrebiteľského úveru, poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/5/2010-46, ktoré rozhodnutie zároveň i vo svojej duplike citovala.

10. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ustanovenia § 379 a § 380 CSP a rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

11. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa § 124 ods. 1 CSP sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu. Žalovaný síce v odvolaní uviedol, že napáda rozsudok vo všetkých výrokoch, s výnimkou výroku IV., avšak z obsahu odvolania vyplýva, že jeho odvolanie nesmerovalo ani voči výroku V., ktorým súd prvej inštancie zamietol jeho návrhu na prerušenie konania. Z tohto dôvodu odvolací súd nepreskúmal správnosť výrokov IV. a V. z dôvodu, že odvolaním žalovaného neboli napadnuté.

12. Žalovaný sa bránil, že medzi ním a žalobkyňou sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, vzhľadom k tomu, že žalobkyňa v zmluve prehlásila, že finančné prostriedky budú použité na výkon podnikania. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 30.09.2008 zmluvu o úvere, ktorá obsahuje prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na výkon podnikania. Pokiaľ v zmluve o úvere bolo uvedené, že úver bol žalobkyňi poskytnutý za účelom jej podnikania, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 243/07, z ktorého vyplýva, že ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v prospech strany, ktorá zmluvu nenapísala. Podľa tohto rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky z doslovného výkladu textu zmluvy musí byť zrejماً vôľa zmluvných strán. Ak vôľa zmluvných strán smeruje k inému významu a ak sa podarí vôľu účastníkov procesom hodnotenia skutkových a právnych otázok ozrejmiť, má zhodná vôľa účastníkov zmluvy prednosť pred doslovným významom textu nimi formulovanej zmluvy. V danom prípade zmluva o úvere bola napísaná žalovaným na predtlačnom formulári. V prípade, ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré je možné vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil. Zmyslom tohto princípu je neumožniť strane naformulovať v zmluve ustanovenie pripúšťajúce viacerý výklad a následne v zlej viere zneužiť mnohoznačnosť tohto ustanovenia na úkor záujmov druhej strany. Preto sa javí rozumným postulovať, podľa ktorého tvorca zmluvy, ktorý argumentuje neurčitým ustanovením, pripúšťajúcim viacerý možný výklad, sám musí preukázať, že nekoná v zlej viere a že medzi stranami bol skutočne konsenzus na tvorcom tvrdenom význame. Žalovaný v danom prípade v záhlaví formulárovej zmluvy o úvere označil dlžníka - žalobkyňu údajmi označujúcimi ako fyzickú osobu a zároveň ako fyzickú osobu podnikateľku s uvedením identifikačného čísla osoby, pričom v zmluve bolo zaškrtnuté políčko poskytnutia finančných prostriedkov na účel podnikania, čo vyvoláva pochybnosti v osobe dlžníka, t.j. či zmluvu o úvere uzatváral naozaj za účelom podnikania alebo nie. Preto v zmysle princípu vyjadreného vo vyššie citovanom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, odvolací súd vychádzal z princípu, že označenie dlžníka v zmluve o úvere je spravodlivé vykladať v prospech dlžníka - žalobkyne, ktorý túto zmluvu nenapísal. Uvedené potvrdzuje aj ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Keďže žalovaný v danom prípade neunesol dôkazné bremeno na preukázanie, či na základe uzavretej zmluvy o úvere boli žalobkyňi finančné prostriedky poskytnuté na účel podnikania, odvolací súd dospel k záveru, že vzťah založený zmluvou o úvere uzavretou medzi účastníkmi konania súd prvej inštancie správne posúdil ako spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a o ochrane spotrebiteľa.

13. Na doplnenie dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že takémuto záveru nasvedčuje aj zistený skutkový stav vo veci, keď žalobkyňa na predtlačí žalovaného vypísala žiadosť o úver (č.l. 84), z ktorej žiadosti vyplýva, že sa označila ako fyzická osoba (nepodnikateľka) a v ďalšej časti predtlaču, kde žalovaný požadoval označenie osoby sociálnym stavom (zamestnaná, dôchodca, slobodné povolanie, nezamestnaná, podnikateľ/živnostník, iné) označila, že je podnikateľ. Napokon v ďalšej časti označila svojho zamestnávateľa - seba ako živnostníčku s identifikačným číslom osoby. Z takto vyplnenej žiadosti o úver nevyplýva, že žalobkyňa žiadala poskytnúť úver za účelom podnikania, v žiadosti iba vypisovala údaje požadujúce žalovaným ako veriteľom. Žalobkyňa na obranu tvrdila, že predtlač zmluvy o úver už vypisovala poverená pracovníčka žalovaného (táto pri údajoch žalobkyne uviedla IČO, ako aj vyznačila kolónku, že finančné prostriedky budú použité na podnikanie). Žalovaný nerozporoval, že formulár zmluvy o úvere vypisovala ním poverená osoba a nepodarilo sa mu v konaní preukázať, že žalobkyňa požadovala označiť v zmluve, že finančné prostriedky budú použité na podnikanie a že jej vôľou bolo poskytnuté finančné prostriedky takto použiť a za tým účelom si brala úver od žalovaného.

14. Žalovaný v odvolaní poukazoval na rozdielny názor v rozhodnutí sp.zn. 7Co/208/2013. Odvolací súd má za to, že každý prípad uzatvorenia zmluvy je nutné posudzovať osobitne. Vo vyššie uvedenej veci dlžník vyhlásil, že finančné prostriedky použije na výkon svojho zamestnania, a v dodatku k zmluve vyhlásil, že ich použije za účelom „pokrytia nákladov na školenie a rekvalifikáciu“. V preskúmvanej veci žalovaný nepreukázal, že by bola žalobkyňa takéto vyhlásenie učinila (okrem vyznačenej kolónky poverenou osobu žalovaného vo formulári zmluvy o úvere) a ani nekonkretizovala v dodatku k zmluve konkrétne na aký účel podnikania by mala finančné prostriedky použiť.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je postihnuté vadou spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci.

16. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení vychádzal z toho, že rozhodcovský súd pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej zmluvy/doložky nevychádzal z ustanovení o ochrane spotrebiteľa, a to konkrétne § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď uzavrel, že táto so žalobkyňou nebola individuálne dohodnutá, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, keď napriek zdanlivej možnosti výberu medzi konaním na rozhodcovskom úrade a všeobecnom súde, reálne neumožňuje spotrebiteľovi vybrať, resp. rozhodnúť o súde, ktorý bude jeho spory s dodávateľom prejednávať. V prípade, že dodávateľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, ukladá spotrebiteľovi povinnosť podrobiť sa konaniu na rozhodcovskom súde a nedáva mu možnosť výberu. Uvedená má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, z ktorého dôvodu rozhodcovský súd nemal právomoc vec rozhodovať. Na základe uvedeného správne konštatoval, že boli porušené všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (keď platnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej založil svoju právomoc, neposudzoval v zmysle zákonných ustanovení o ochrane spotrebiteľa) a z tohto dôvodu súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď rozhodcovský rozsudok zrušil s poukazom na ustanovenie § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní účinného v čase podania žaloby.

17. Vo vzťahu k výroku, ktorým súd prvej inštancie odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie a v celom rozsahu naň poukazuje. Odvolacia námietka, že nie je prípustné, aby v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku súčasne v jednom rozhodnutí rozhodol vo veci predbežne vo forme odkladu vykonateľnosti, ako aj meritórne nemá oporu v žiadnom zákonnom ustanovení, ani v ustálenej judikatúre.

18. Súd prvej inštancie správne právne posúdil základ nároku žalobkyne na finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., keď vo vzťahu k spotrebiteľskej zmluve o úvere bola úspešná v tomto konaní a bol zrušený rozhodcovský rozsudok, nakoľko pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa v neprospech žalobkyne. Splnila tak predpoklad, ktorý zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobca preukazoval existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Zákon pre priznanie finančného zadostučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.

19. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019 konštatoval, že ustanovenie § 3 ods. 5 zák.č. 250/2007 Z.z. „má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť

konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezodôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia“.

20. Pokiaľ ide o stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci. Nakoľko ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, je na voľnej úvahe súdu, akú výšku primeraného finančného zadosťučinenia určí. Jediným zákonným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti, zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola vôbec spôsobená ujma. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že je možné v jednom rozhodnutí rozhodnúť o tom, že boli porušené práva žalobkyne a zároveň rozhodnúť aj o primeranom finančnom zadosťučinení. Žiadna právna úprava tomu nebráni. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie náležite odôvodnil a odvolací súd má za to, že výška 200 € zodpovedá intenzite zásahu do práv žalobkyne s prihliadnutím na to, v akej výške bola vykonaná exekúcia voči žalobkyni, a to v sume minimálne ako bola zaviazaná rozhodcovským rozsudkom + exekučné trovy (838,29 + 225,08), týmito prostriedkami žalobkyňa nemohla nakladať, ako aj s prihliadnutím na dĺžku exekučného konania, počas ktorého bola povinná strpieť zrážky z dôchodku na základe exekučného príkazu.

21. K odvolacej námietke žalovaného, že pokiaľ ide o porušenie práva žalobkyne v rozhodcovskom konaní, bolo vecou rozhodcovského súdu (nie žalovaného) posúdiť právomoc a platnosť rozhodcovskej doložky, odvolací súd považuje za nutné poukázať na to, že práve žalovaný inicioval konanie pred rozhodcovským súdom, v ktorom bola rozsudkom žalobkyňa zaviazaná na úhradu istiny, hoci rozhodcovský súd na to nemal právomoc a na základe tohto rozhodcovského rozsudku sa voči nej viedla exekúcia.

22. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, ako aj závislý výrok o trovách konania, keď súd prvej inštancie náležite uplatnil zásadu úspechu v konaní.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 396 ods. 1 aplikujúc § 255 ods. 1 CSP a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko žalobkyňa mala v odvolacom konaní plný úspech. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)